

MONITORUL OFICIAL

AL

ROMÂNIEI

Anul 183 (XXVII) — Nr. 415

PARTEA I
LEGI, DECRETE, HOTĂRĂRI ȘI ALTE ACTE

Joi, 11 iunie 2015

SUMAR

<u>Nr.</u>		<u>Pagina</u>
LEGI ȘI DECRETE		
142.	— Lege pentru aprobarea Ordonanței Guvernului nr. 27/2014 privind finanțarea instituțiilor de învățământ superior militar, de informații, de ordine publică și de securitate națională	2
526.	— Decret privind promulgarea Legii pentru aprobarea Ordonanței Guvernului nr. 27/2014 privind finanțarea instituțiilor de învățământ superior militar, de informații, de ordine publică și de securitate națională	2
DECIZII ALE CURȚII CONSTITUȚIONALE		
	Decizia nr. 190 din 31 martie 2015 referitoare la excepția de neconstituționalitate a prevederilor art. 15 din Decretul-lege nr. 118/1990 privind acordarea unor drepturi persoanelor persecutate din motive politice de dictatura instaurată cu începere de la 6 martie 1945, precum și celor deportate în străinătate ori constituite în prizonieri	3–4
	Decizia nr. 192 din 31 martie 2015 referitoare la excepția de neconstituționalitate a prevederilor art. 271 alin. (1) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 34/2006 privind atribuirea contractelor de achiziție publică, a contractelor de concesiune de lucrări publice și a contractelor de concesiune de servicii	5–6
	Decizia nr. 216 din 2 aprilie 2015 referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 200 alin. (3) din Codul de procedură civilă	7–8
	Decizia nr. 234 din 7 aprilie 2015 referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 10 din Legea nr. 187/2012 pentru punerea în aplicare a Legii nr. 286/2009 privind Codul penal.....	9–10
	Decizia nr. 263 din 23 aprilie 2015 referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 96 din Legea nr. 303/2004 privind statutul judecătorilor și procurorilor....	11–15
ACTE ALE ORGANELOR DE SPECIALITATE ALE ADMINISTRAȚIEI PUBLICE CENTRALE		
741.	— Ordin al ministrului energiei, întreprinderilor mici și mijlocii și mediului de afaceri privind aprobarea Procedurii de implementare a schemei transparente de ajutor de <i>minimis</i> prevăzute în cadrul Programului pentru dezvoltarea abilităților antreprenoriale în rândul tinerilor și facilitarea accesului la finanțare — START	15

LEGI ȘI DECRETE

PARLAMENTUL ROMÂNIEI

CAMERA DEPUTAȚILOR

SENATUL

LEGE**pentru aprobarea Ordonanței Guvernului nr. 27/2014 privind finanțarea instituțiilor de învățământ superior militar, de informații, de ordine publică și de securitate națională**

Parlamentul României adoptă prezenta lege.

Articol unic. — Se aprobă Ordonanța Guvernului nr. 27 din 28 august 2014 privind finanțarea instituțiilor de învățământ superior militar, de informații, de ordine publică și de securitate națională, adoptată în temeiul art. 1 pct. VIII. 2 din Legea nr. 119/2014 privind abilitarea Guvernului de a emite ordonanțe și publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 638 din 29 august 2014, cu următoarele modificări și completări:

1. **La articolul 2, alineatul (1) se modifică și va avea următorul cuprins:**

„Art. 2. — (1) Veniturile proprii ale instituțiilor de învățământ superior provin din: încasări din prestări de servicii de educație, cercetare-dezvoltare, transfer tehnologic, formare profesională și culturală, sume obținute pe bază de contracte câștigate în urma unor competiții publice, liberalități, sponsorizări, dobânzi, taxe, fonduri asigurate în baza unor parteneriate internaționale pentru organizarea de programe de educație și formare profesională, încasări din activități editoriale, din prestări servicii și închirieri de bunuri, valorificări de bunuri, sume alocate de la bugetul de stat, prin bugetele instituțiilor în subordinea cărora

funcționează, fonduri externe nerambursabile, alte venituri conform legii.”

2. **După articolul 2 se introduce un nou articol, articolul 21, cu următorul cuprins:**

„Art. 21. — (1) Prin derogare de la prevederile art. 47 alin. (6) din Legea nr. 500/2002 privind finanțele publice, cu modificările și completările ulterioare, bunurile și serviciile de natura echipamentului studenților și promoțiilor de absolvenți din instituțiile de învățământ superior militar, de informații, de ordine publică și de securitate națională, necesare desfășurării activităților prevăzute la art. 2 alin. (2) lit. a) pct. (i), lit. d) și lit. e) pct. (iii) și (iv), pot fi achiziționate și de organele de specialitate ale administrației publice centrale și ale altor instituții publice din sistemul de apărare, ordine publică și securitate națională, din bugetele proprii.

(2) Bunurile și serviciile prevăzute la alin. (1) pot fi utilizate, cu titlu gratuit, de către instituțiile de învățământ superior militar, de informații, de ordine publică și de securitate națională, în condițiile protocoalelor încheiate în acest sens.”

Această lege a fost adoptată de Parlamentul României, cu respectarea prevederilor art. 75 și ale art. 76 alin. (2) din Constituția României, republicată.

PREȘEDINTELE CAMEREI DEPUTAȚILOR

VALERIU-ȘTEFAN ZGONEA

PREȘEDINTELE SENATULUI

CĂLIN-CONSTANTIN-ANTON POPESCU-TĂRICEANU

București, 10 iunie 2015.

Nr. 142.

PREȘEDINTELE ROMÂNIEI

DECRET**privind promulgarea Legii pentru aprobarea Ordonanței Guvernului nr. 27/2014 privind finanțarea instituțiilor de învățământ superior militar, de informații, de ordine publică și de securitate națională**

În temeiul prevederilor art. 77 alin. (1) și ale art. 100 alin. (1) din Constituția României, republicată,

Președintele României d e c r e t e a z ă :

Articol unic. — Se promulgă Legea pentru aprobarea Ordonanței Guvernului nr. 27/2014 privind finanțarea instituțiilor de învățământ superior militar, de informații, de ordine publică și de securitate națională și se dispune publicarea acestei legi în Monitorul Oficial al României, Partea I.

PREȘEDINTELE ROMÂNIEI
KLAUS-WERNER IOHANNIS

București, 9 iunie 2015.

Nr. 526.

DECIZII ALE CURȚII CONSTITUȚIONALE**CURTEA CONSTITUȚIONALĂ****DECIZIA Nr. 190**

din 31 martie 2015

referitoare la excepția de neconstituționalitate a prevederilor art. 15 din Decretul-lege nr. 118/1990 privind acordarea unor drepturi persoanelor persecutate din motive politice de dictatura instaurată cu începere de la 6 martie 1945, precum și celor deportate în străinătate ori constituite în prizonieri

Augustin Zegrean	— președinte
Valer Dorneanu	— judecător
Petre Lăzăroiu	— judecător
Mircea Ștefan Minea	— judecător
Daniel Marius Morar	— judecător
Mona-Maria Pivniceru	— judecător
Puskás Valentin Zoltan	— judecător
Simona-Maya Teodoroiu	— judecător
Tudorel Toader	— judecător
Simina Popescu	— magistrat-asistent

Cu participarea reprezentantului Ministerului Public, procuror
Antonia Constantin.

1. Pe rol se află soluționarea excepției de neconstituționalitate a prevederilor art. 15 din Decretul-lege nr. 118/1990 privind acordarea unor drepturi persoanelor persecutate din motive politice de dictatura instaurată cu începere de la 6 martie 1945, precum și celor deportate în străinătate ori constituite în prizonieri, excepție ridicată de Bajusz Istvan Zoltan în Dosarul nr. 10.501/117/2013 al Tribunalului Cluj — Secția mixtă de contencios administrativ și fiscal, de conflicte de muncă și asigurări sociale și care formează obiectul Dosarului nr. 838D/2014 al Curții Constituționale.

2. La apelul nominal lipsesc părțile, față de care procedura de citare este legal îndeplinită.

3. Magistratul-asistent referă asupra cauzei și arată că la dosar autorul excepției a transmis note scrise prin care solicită admiterea excepției de neconstituționalitate.

4. Cauza fiind în stare de judecată, președintele acordă cuvântul reprezentantului Ministerului Public, care pune concluzii de respingere a excepției de neconstituționalitate, ca neîntemeiată, sens în care precizează că stabilirea condițiilor de acordare a măsurilor reparatorii pentru victimele regimului comunist reprezintă opțiunea legiuitorului. De asemenea, susținerile autorului excepției vizează, în realitate, modificarea soluției legislative potrivit căreia drepturile prevăzute în Decretul-lege nr. 118/1990 se acordă de la data de întâi a lunii următoare depunerii cererii, ceea ce excedează controlului de constituționalitate.

CURTEA,

având în vedere actele și lucrările dosarului, reține următoarele:

5. Prin Încheierea din 6 iunie 2014, pronunțată în Dosarul nr. 10.501/117/2013, **Tribunalul Cluj — Secția mixtă de contencios administrativ și fiscal, de conflicte de muncă și asigurări sociale a sesizat Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a prevederilor art. 15 din Decretul-lege nr. 118/1990 privind acordarea unor drepturi persoanelor persecutate din motive politice de dictatura**

instaurată cu începere de la 6 martie 1945, precum și celor deportate în străinătate ori constituite în prizonieri. Excepția a fost ridicată de Bajusz Istvan Zoltan într-o cauză având ca obiect obligația de a face.

6. În motivarea excepției de neconstituționalitate autorul acesteia susține, în esență, că prevederile art. 15 din Decretul-lege nr. 118/1990 încalcă art. 16 din Constituție, deoarece drepturile prevăzute de actul normativ menționat sunt recunoscute doar de la data înregistrării cererii, iar nu de la data intrării în vigoare a legii. Consideră că aceste drepturi ar trebui considerate imprescriptibile și acordate de la data intrării în vigoare a Decretului-lege nr. 118/1990, invocând în acest sens obligația Parlamentului de a armoniza legislația națională cu cea europeană și internațională „în care România este parte”.

7. **Tribunalul Cluj — Secția mixtă de contencios administrativ și fiscal, de conflicte de muncă și asigurări sociale** consideră că aplicarea textului a cărui neconstituționalitate se invocă nu dă naștere unui tratament diferențiat între beneficiarii drepturilor prevăzute de Decretul-lege nr. 118/1990, atât timp cât reparația obținută prin efectul acestei legi se acordă tuturor beneficiarilor, prin raportare la un moment obiectiv — data de 1 a lunii următoare depunerii cererii.

8. Potrivit prevederilor art. 30 alin. (1) din Legea nr. 47/1992, încheierea de sesizare a fost comunicată președinților celor două Camere ale Parlamentului, Guvernului și Avocatului Poporului, pentru a-și exprima punctele de vedere asupra excepției de neconstituționalitate.

9. **Guvernul** consideră că excepția de neconstituționalitate a art. 15 din Decretul-lege nr. 118/1990 este neîntemeiată, sens în care arată că aspectele relevate nu pot justifica neconstituționalitatea dispozițiilor legale criticate, dat fiind că este vorba despre drepturi care se acordă la cerere și este firesc ca data depunerii acestei cereri să fie și data de la care drepturile pot fi efectiv valorificate de către beneficiar. De altfel, din analiza celor expuse de autor, observă că acesta este nemulțumit de modalitatea în care legiuitorul a reglementat acordarea unor drepturi persoanelor persecutate din motive politice de dictatura instaurată cu începere de la 6 martie 1945, precum și celor deportate în străinătate ori constituite în prizonieri și de modalitatea în care se aplică dispozițiile legale criticate.

10. **Avocatul Poporului** consideră că prevederile art. 15 din Decretul-lege nr. 118/1990 sunt constituționale, sens în care reține că, prin normele supuse controlului de constituționalitate, legiuitorul a instituit ca termen pentru acordarea drepturilor prevăzute în Decretul-lege nr. 118/1990 data de întâi a lunii următoare depunerii cererii. Apreciază că această reglementare se aplică de la data intrării în vigoare a legii, fără să instituie discriminări între destinatarii cuprinși în ipoteza normei. În plus, fiind în prezența unui act normativ care instituie o serie de

drepturi, și nu obligații, legea poate impune doar data de la care titularii au posibilitatea să își exercite dreptul lor, iar exercitarea efectivă a dreptului depinde de voința titularului acestuia. În plus, îndeplinirea condițiilor legale pentru a beneficia de aceste drepturi nu poate fi cunoscută de autoritățile publice care le acordă și nu poate fi stabilită din oficiu. Pentru aceste motive, în art. 15 teza finală din Decretul-lege nr. 118/1990, republicat, se face referire la depunerea cererii, iar stabilirea termenului de la care începe acordarea drepturilor cade în sarcina legiuitorului.

11. **Președinții celor două Camere ale Parlamentului** nu au comunicat punctele lor de vedere asupra excepției de neconstituționalitate.

CURTEA,

examinând încheierea de sesizare, punctele de vedere ale Guvernului și Avocatului Poporului, raportul întocmit de judecătorul-raportor, notele scrise depuse la dosar de autorul excepției de neconstituționalitate, concluziile procurorului, prevederile legale criticate, raportate la prevederile Constituției, precum și Legea nr. 47/1992, reține următoarele:

12. Curtea Constituțională a fost legal sesizată și este competentă, potrivit dispozițiilor art. 146 lit. d) din Constituție, precum și ale art. 1 alin. (2), ale art. 2, 3, 10 și 29 din Legea nr. 47/1992, să soluționeze excepția de neconstituționalitate.

13. Obiectul excepției de neconstituționalitate îl constituie prevederile art. 15 din Decretul-lege nr. 118/1990 privind acordarea unor drepturi persoanelor persecutate din motive politice de dictatura instaurată cu începere de la 6 martie 1945, precum și celor deportate în străinătate ori constituite în prizonieri, republicat în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 631 din 23 septembrie 2009, potrivit căroră „*Drepturile prevăzute în prezentul decret-lege se acordă de la data de 1 a lunii următoare depunerii cererii.*”

14. În opinia autorului excepției, prevederile de lege criticate contravin dispozițiilor din Constituție cuprinse în art. 15 alin. (1) privind universalitatea, art. 16 privind egalitatea în drepturi și art. 20 referitor la tratatele internaționale privind drepturile omului.

15. Examinând excepția de neconstituționalitate a prevederilor art. 15 din Decretul-lege nr. 118/1990, Curtea reține

că aceste norme instituie termenul de la care se acordă drepturile prevăzute de Decretul-lege nr. 118/1990 beneficiarilor acestei legi, respectiv data de întâi a lunii următoare depunerii cererii. Drepturile prevăzute de actul normativ menționat nu se acordă din oficiu, ci doar pe baza unei cereri formulate de persoana interesată, în urma verificării îndeplinirii condițiilor prevăzute de lege de către autoritățile publice cu atribuții în materie. În aceste condiții, Curtea reține că soluția legislativă criticată constituie exclusiv opțiunea legiuitorului în domeniul acordării de drepturi persoanelor menționate în Decretul-lege nr. 118/1990 și vizează, în mod nediferențiat, toate persoanele care obțin recunoașterea acestor drepturi, fără privilegii și fără discriminări pe considerente arbitrare.

16. De altfel, Curtea observă că Legea fundamentală nu consacră drepturi din care rezultă măsuri reparatorii pentru persoanele persecutate din motive politice. Asemenea măsuri reparatorii izvorăsc din voința legiuitorului și au întinderea pe care acesta o stabilește prin lege, fără ca astfel să se încalce vreoaică prevedere constituțională (a se vedea, în acest sens, spre exemplu, Decizia nr. 134 din 3 aprilie 2003, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 306 din 7 mai 2003). Așadar, prin prisma criticilor de neconstituționalitate formulate, Curtea constată că dispozițiile art. 15 din Decretul-lege nr. 118/1990 nu încalcă sub niciun aspect principiului egalității în drepturi, prevăzut de art. 16 din Constituție.

17. Pe de altă parte, Curtea reține că susținerea autorului excepției în sensul stabilirii datei de intrare în vigoare a Decretului-lege nr. 118/1990, ca dată de acordare a drepturilor prevăzute de lege vizează, în realitate, modificarea soluției legislative actuale, aspect de competența exclusivă a legiuitorului, iar nu a Curții Constituționale, care, potrivit art. 2 alin. (3) din Legea nr. 47/1992, „*se pronunță numai asupra constituționalității actelor cu privire la care a fost sesizată, fără a putea modifica sau completa prevederile supuse controlului.*”

18. În final, Curtea constată că invocarea dispozițiilor art. 15 alin. (1) și a art. 20 din Constituție, în absența unei referiri în concret la un tratat internațional privind drepturile omului, la care România este parte, nu are nicio relevanță pentru soluționarea excepției de neconstituționalitate.

19. Pentru considerentele expuse mai sus, în temeiul art. 146 lit. d) și al art. 147 alin. (4) din Constituție, al art. 1—3, al art. 11 alin. (1) lit. A.d) și al art. 29 din Legea nr. 47/1992, cu unanimitate de voturi,

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

În numele legii

DECIDE:

Respinge, ca neîntemeiată, excepția de neconstituționalitate ridicată de Bajusz Istvan Zoltan în Dosarul nr. 10.501/117/2013 al Tribunalului Cluj — Secția mixtă de contencios administrativ și fiscal, de conflicte de muncă și asigurări sociale și constată că prevederile art. 15 din Decretul-lege nr. 118/1990 privind acordarea unor drepturi persoanelor persecutate din motive politice de dictatura instaurată cu începere de la 6 martie 1945, precum și celor deportate în străinătate ori constituite în prizonieri sunt constituționale în raport cu criticile formulate.

Definitivă și general obligatorie.

Decizia se comunică Tribunalului Cluj — Secția mixtă de contencios administrativ și fiscal, de conflicte de muncă și asigurări sociale și se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I.

Pronunțată în ședința din data de 31 martie 2015.

PREȘEDINTELE CURȚII CONSTITUȚIONALE
AUGUSTIN ZEGREAN

Magistrat-asistent,
Simina Popescu

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

DECIZIA Nr. 192

din 31 martie 2015

**referitoare la excepția de neconstituționalitate a prevederilor art. 271 alin. (1)
din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 34/2006 privind atribuirea contractelor
de achiziție publică, a contractelor de concesiune de lucrări publice
și a contractelor de concesiune de servicii**

Augustin Zegrean	— președinte
Valer Dorneanu	— judecător
Petre Lăzăroiu	— judecător
Mircea Ștefan Minea	— judecător
Daniel Marius Morar	— judecător
Mona-Maria Pivniceru	— judecător
Puskás Valentin Zoltán	— judecător
Simona-Maya Teodoroiu	— judecător
Tudorel Toader	— judecător
Simina Popescu	— magistrat-asistent

Cu participarea reprezentantului Ministerului Public, procuror
Antonia Constantin.

1. Pe rol se află soluționarea excepției de neconstituționalitate a prevederilor art. 271 alin. (1) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 34/2006 privind atribuirea contractelor de achiziție publică, a contractelor de concesiune de lucrări publice și a contractelor de concesiune de servicii, excepție ridicată de Societatea Luniperus — S.R.L. din Satu Mare în Dosarul nr. 256/35/CA/2014 al Curții de Apel Oradea — Secția a II-a civilă, de contencios administrativ și fiscal și care formează obiectul Dosarului nr. 917D/2014 al Curții Constituționale.

2. La apelul nominal răspunde, pentru partea Societatea Florisal — S.A. din Satu Mare, avocatul Călin V. Stegăroiu cu împuternicire avocațială depusă la dosar. Lipsesc celelalte părți. Procedura de citare este legal îndeplinită.

3. Cauza fiind în stare de judecată, președintele acordă cuvântul avocatului părții prezente, care solicită respingerea excepției de neconstituționalitate. Precizează că textul de lege criticat este în concordanță cu dispozițiile art. 51 alin. (4) din Constituție, potrivit cărora „*autoritățile publice au obligația să răspundă la petiții în termenele și în condițiile stabilite potrivit legii*”, și că acesta îndeplinește exigențele de previzibilitate a normelor juridice, ținând cont de interesul public și de celeritatea care caracterizează procedura în domeniul achizițiilor publice. Invocă Decizia Curții Constituționale nr. 701 din 27 noiembrie 2014. Depune note scrise.

4. Reprezentantul Ministerului Public pune concluzii de respingere a excepției de neconstituționalitate, ca neîntemeiată, sens în care precizează că textul de lege criticat instituie norme de procedură privind soluționarea contestațiilor. Prin obiectul său de reglementare, textul de lege criticat intră sub incidența dispozițiilor art. 21 și art. 52 din Constituție, astfel încât nu există o legătură între prevederile de lege supuse controlului de constituționalitate și art. 51 din Constituție privind dreptul de petiționare.

CURTEA,

având în vedere actele și lucrările dosarului, reține următoarele:

5. Prin Încheierea din 22 septembrie 2014, pronunțată în Dosarul nr. 256/35/CA/2014, **Curtea de Apel Oradea — Secția a II-a civilă, de contencios administrativ și fiscal a sesizat Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a prevederilor art. 271 alin. (1) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 34/2006 privind atribuirea contractelor de achiziție publică, a contractelor de concesiune de lucrări publice și a contractelor de concesiune de servicii**. Excepția a fost ridicată de Societatea

Luniperus — S.R.L. într-o cauză având ca obiect soluționarea unei plângeri împotriva unei decizii a Consiliului Național de Soluționare a Contestațiilor.

6. În motivarea excepției de neconstituționalitate autorul acesteia susține, în esență, că prevederile art. 271 alin. (1) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 34/2006 încalcă dreptul de petiționare, deoarece Consiliul Național de Soluționare a Contestațiilor (C.N.S.C.) are obligația de a soluționa pe fond contestația formulată și depusă în termenul legal, indiferent de depunerea sau nedepunerea acesteia, în același termen, și la autoritatea contractantă. Prevederea legală criticată nu poate să exonereze C.N.S.C. de obligația constituțională stabilită de art. 51 din Constituție, de a răspunde petițiilor care îi sunt înaintate spre soluționare. Ca atare, numai prin încălcarea dispozițiilor art. 51 din Constituție, C.N.S.C. putea respinge ca fiind tardivă contestația depusă în termen, cu motivația că aceasta nu a fost înaintată și autorității contractante.

7. **Curtea de Apel Oradea — Secția a II-a civilă, de contencios administrativ și fiscal** consideră că textul de lege criticat nu este neconstituțional din perspectiva art. 51 din Constituție. Dreptul de petiționare nu a fost încălcat în vreun fel prin prevederile art. 271 alin. (1) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 34/2006 care instituie un termen în care poate fi exercitată calea administrativ-jurisdicțională de atac împotriva unui act administrativ. Or, o astfel de procedură nu are legătură cu dreptul la petiționare al petentei, textul legal criticat putând fi eventual criticat pentru neconstituționalitate din perspectiva accesului liber la justiție.

8. Potrivit prevederilor art. 30 alin. (1) din Legea nr. 47/1992, încheierea de sesizare a fost comunicată președinților celor două Camere ale Parlamentului, Guvernului și Avocatului Poporului, pentru a-și exprima punctele de vedere asupra excepției de neconstituționalitate.

9. **Președinții celor două Camere ale Parlamentului, Guvernul și Avocatul Poporului** nu au comunicat punctele lor de vedere asupra excepției de neconstituționalitate.

CURTEA,

examinând încheierea de sesizare, raportul întocmit de judecătorul-raportor, notele scrise depuse la dosar de partea prezentă, susținerile părții prezente, concluziile procurorului, prevederile legale criticate, raportate la prevederile Constituției, precum și Legea nr. 47/1992, reține următoarele:

10. Curtea Constituțională a fost legal sesizată și este competentă, potrivit dispozițiilor art. 146 lit. d) din Constituție, precum și ale art. 1 alin. (2), ale art. 2, 3, 10 și 29 din Legea nr. 47/1992, să soluționeze excepția de neconstituționalitate.

11. Obiectul excepției de neconstituționalitate îl constituie prevederile art. 271 alin. (1) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 34/2006 privind atribuirea contractelor de achiziție publică, a contractelor de concesiune de lucrări publice și a contractelor de concesiune de servicii, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 418 din 15 mai 2006, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 337/2006, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 625 din 20 iulie 2006, cu modificările și completările ulterioare, care au următorul cuprins: „*Sub sancțiunea respingerii contestației ca tardivă, aceasta se înaintază atât Consiliului, cât și autorității*

contractante, nu mai târziu de expirarea termenelor prevăzute la art. 256². Contestatorul va atașa la contestație și copia actului atacat, în cazul în care acesta a fost emis, precum și copii ale înscrisurilor prevăzute la art. 270 alin. (1), dacă acestea sunt disponibile.”

12. În opinia autorului excepției, prevederile de lege criticate contravin dispozițiilor din Constituție cuprinse în art. 51 referitor la dreptul de petiționare.

13. Examinând excepția de neconstituționalitate, Curtea reține că prevederile art. 271 alin. (1) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 34/2006 au mai făcut obiect al controlului de constituționalitate, iar prin Decizia nr. 701 din 27 noiembrie 2014, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 64 din 26 ianuarie 2015, Curtea Constituțională a constatat că prevederile de lege criticate sunt constituționale în raport cu criticile de neconstituționalitate formulate prin prisma încălcării art. 21 alin. (3) din Constituție.

14. Cu acel prilej, Curtea a reținut, în esență, că textele Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 34/2006 nu fixează imperativ urmarea căii de atac administrativ-jurisdicționale, ci o prevăd ca facultate de care poate beneficia persoana care se consideră vătămată. Rațiunea pentru care legiuitorul a prevăzut această cale o constituie specificul și implicațiile sociale, o modalitate eficientă de prevenire și limitare a abuzului de drept, având în vedere faptul că soluționarea contestațiilor în materia achizițiilor publice este necesar să se desfășoare și să se judece după o procedură caracterizată prin celeritate.

15. Totodată, Curtea a reținut că dispozițiile criticate satisfac pe deplin cerința constituțională consacrată de art. 21 alin. (4), potrivit căreia „Jurisdicțiile speciale administrative sunt facultative și gratuite”, persoana vătămată având posibilitatea de a opta între contestarea actului administrativ pe calea administrativ-jurisdicțională și formularea unei acțiuni direct în fața instanței judecătorești.

16. Așadar, potrivit jurisprudenței Curții Constituționale, o parte nu este obligată să apeleze la Consiliul Național de Soluționare a Contestațiilor, dar, din moment ce a ales această cale, trebuie să se conformeze dispozițiilor legale edictate în scopul asigurării celerității procedurilor. De asemenea, în această etapă, autoritatea contractantă are tot interesul să cunoască cu maximă celeritate dacă se contestă rezultatele procedurii de atribuire a contractelor vizate de această ordonanță de urgență, pentru a putea adopta o conduită care să asigure garanția respectării legii.

17. Astfel, respingerea ca tardivă a contestației formulate fără respectarea condițiilor legale, având în vedere că persoana care contestă trebuie să manifeste o minimă diligență, nu apare ca fiind disproporționată față de scopul urmărit, respectiv urmărirea

23. Pentru considerentele expuse mai sus, în temeiul art. 146 lit. d) și al art. 147 alin. (4) din Constituție, al art. 1—3, al art. 11 alin. (1) lit. A.d) și al art. 29 din Legea nr. 47/1992, cu unanimitate de voturi,

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

În numele legii

DECIDE:

Respinge, ca neîntemeiată, excepția de neconstituționalitate ridicată de Societatea Luniperus — S.R.L. din Satu Mare în Dosarul nr. 256/35/CA/2014 al Curții de Apel Oradea — Secția a II-a civilă, de contencios administrativ și fiscal și constată că prevederile art. 271 alin. (1) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 34/2006 privind atribuirea contractelor de achiziție publică, a contractelor de concesiune de lucrări publice și a contractelor de concesiune de servicii sunt constituționale în raport cu criticile formulate.

Definitivă și general obligatorie.

Decizia se comunică Curții de Apel Oradea — Secția a II-a civilă, de contencios administrativ și fiscal și se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I.

Pronunțată în ședința din data de 31 martie 2015.

PREȘEDINTELE CURȚII CONSTITUȚIONALE
AUGUSTIN ZEGREAN

interesului public. Așadar, Curtea nu a reținut încălcarea art. 21 alin. (3) din Constituție.

18. În cauza de față, Curtea reține că autorul excepției invocă neconstituționalitatea prevederilor art. 271 alin. (1) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 34/2006 prin prisma încălcării dreptului fundamental de petiționare.

19. Referitor la dreptul fundamental de petiționare, prevăzut de art. 51 din Constituție, Curtea Constituțională, în jurisprudența sa, a reținut că acesta reprezintă un drept de care beneficiază cetățenii, în mod individual, sau grupurile de cetățeni, indiferent că sunt constituite ad-hoc sau organizate în forme prevăzute de lege. Pe de altă parte, accesul liber la justiție, prevăzut de art. 21 din Constituție, este în sensul că orice persoană se poate adresa justiției pentru apărarea drepturilor, a libertăților și a intereselor sale legitime, nicio lege neputând îngreuna exercitarea acestui drept.

20. Așadar, Curtea a reținut că dispozițiile constituționale ale art. 51 alin. (1) se referă la dreptul la petiționare, care este diferit de dreptul de a introduce acțiuni la instanțele judecătorești, iar sesizarea instanțelor judecătorești pentru valorificarea unui drept sau pentru realizarea unui interes, care se poate obține numai pe calea justiției, nu reprezintă un aspect al dreptului de petiționare.

21. Dreptul de petiționare se referă la cererile, reclamațiile, sesizările și propunerile în legătură cu rezolvarea unor probleme personale sau de grup ce nu presupun calea justiției și la care autoritățile publice au obligația de a răspunde în termenele și în condițiile stabilite potrivit legii, în timp ce cererile de chemare în judecată se soluționează după reguli specifice activității de judecată. În acest sens, Curtea s-a pronunțat, spre exemplu, prin Decizia nr. 389 din 24 martie 2011, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 471 din 5 iulie 2011, și Decizia nr. 533 din 9 octombrie 2014, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 837 din 17 noiembrie 2014.

22. În acest context, având în vedere că prevederile art. 271 alin. (1) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 34/2006 se integrează ansamblului regulilor specifice unei căi administrativ-jurisdicționale privind depunerea și soluționarea contestațiilor în materia achizițiilor publice, iar contestația la care prevederile legale criticate fac referire are o natură juridică distinctă de cea a petiției, Curtea constată că textul de referință, reprezentat în cauza de față de dispozițiile art. 51 din Constituție, nu este sub niciun aspect încălcat. În aceste condiții, Curtea constată că textul legal criticat nu este contrar reglementărilor constituționale cu privire la dreptul de petiționare, din moment ce conținutul său normativ nu are nicio relevanță asupra acestora.

Magistrat-asistent,
Simina Popescu

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

DECIZIA Nr. 216

din 2 aprilie 2015

referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 200 alin. (3)
din Codul de procedură civilă

Augustin Zegrean	— președinte
Valer Dorneanu	— judecător
Petre Lăzăroiu	— judecător
Mircea Ștefan Minea	— judecător
Daniel Marius Morar	— judecător
Mona-Maria Pivniceru	— judecător
Puskás Valentin Zoltán	— judecător
Simona-Maya Teodoroiu	— judecător
Tudorel Toader	— judecător
Cristina Cătălina Turcu	— magistrat-asistent

Cu participarea reprezentantului Ministerului Public, procuror Antonia Constantin.

1. Pe rol se află soluționarea excepției de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 200 alin. (3) din Codul de procedură civilă, excepție ridicată de Luminița Carmen Enache în Dosarul nr. 37.775/299/2013/a1 Judecătoria Sectorului 1 București și care formează obiectul Dosarului Curții Constituționale nr. 769D/2014.

2. La apelul nominal lipsesc părțile. Procedura de citare este legal îndeplinită.

3. Cauza fiind în stare de judecată, președintele acordă cuvântul reprezentantului Ministerului Public, care pune concluzii de respingere ca neîntemeiată a excepției de neconstituționalitate, invocând jurisprudența Curții Constituționale, respectiv deciziile nr. 400 din 3 iulie 2014 și nr. 762 din 18 decembrie 2014, și arătând că nu au intervenit elemente noi de natură a determina reconsiderarea jurisprudenței.

CURTEA,

a vând în vedere actele și lucrările dosarului, constată următoarele:

4. Prin Încheierea din 25 aprilie 2014, pronunțată în Dosarul nr. 37.775/299/2013 a1 **Judecătoria Sectorului 1 București a sesizat Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a prevederilor art. 200 alin. (3) din Codul de procedură civilă.** Excepția a fost invocată de Luminița Carmen Enache, prin avocat, cu prilejul soluționării cererii de reexaminare a încheierii de anulare a cererii de chemare în judecată.

5. În motivarea excepției de neconstituționalitate autorul arată că interpretarea în practică a art. 200 alin. (3) din Codul de procedură civilă este neunitară, de natură a aduce atingere garanțiilor constituționale privitoare la drepturile și libertățile fundamentale. Prevederile textului de lege criticat pot primi o interpretare restrictivă, sancțiunea anulării impunându-se pentru motive restrânse, ori o interpretare extensivă, anularea cererii de chemare în judecată dispunându-se pentru neîndeplinirea oricăreia dintre obligațiile stabilite de Codul de procedură civilă. În aceste condiții, textul de lege ce poate primi o astfel de interpretare poate fi supus controlului de constituționalitate. Problema interpretării textului de lege criticat se pune și din

perspectiva existenței art. 196 alin. (1) din Codul de procedură civilă care cuprinde prevederi exprese referitoare la nulitatea cererii de chemare în judecată pentru lipsa numelui, prenumelui sau denumirii părților, obiectului cererii, motivelor de fapt și semnăturii, acestea fiind elementele esențiale și indispensabile ale oricărei cereri de chemare în judecată, precum și din perspectiva art. 175—177 din Codul de procedură civilă. Aceste aspecte, de practică neunitară, au fost sesizate și în Minuta întâlnirii reprezentanților Consiliului Superior al Magistraturii cu președinții secțiilor civile de la nivelul Înaltei Curți de Casație și Justiție și președinții secțiilor civile de la nivelul curților de apel, desfășurată la Craiova în 20—21 martie 2014.

6. Aplicarea sancțiunii anulării cererii trebuie să se raporteze și la specificul cererii introductive. Într-o cauză întemeiată pe o cerere având ca obiect pretenții (cu un termen de prescripție de 3 ani), interpretarea extensivă a dispozițiilor art. 200 alin. (3) din Codul de procedură civilă prin impunerea în sarcina reclamantului a obligației îndeplinirii unei serii de cerințe pur formale este neconstituțională în condițiile în care nerespectarea elementelor privitoare la neindicarea adresei de domiciliu a martorilor, care efectiv nu doresc să fie citați la adresa lor, nedovedirea calității de reprezentant ori neindicarea corespunzătoare a pretențiilor pentru prejudiciul moral suferit de către reclamantă, care reprezintă un element de netemeinicie a cererii de chemare în judecată, atrage anularea acesteia.

7. Autorul excepției compară textul de lege criticat cu procedura administrativă prealabilă, după parcurgerea căreia petentul are dreptul de a se adresa unei instanțe judecătorești. Spre deosebire de procedura administrativă prealabilă, prin aplicarea rigidă a textului de lege criticat, în prezenta cauză, se poate ajunge la anularea cererii de chemare în judecată, ceea ce constituie o negare a dreptului de acces la justiție întrucât nicio instanță nu ajunge să se pronunțe asupra fondului cererii.

8. De asemenea, anularea cererii ca urmare a aplicării art. 200 alin. (3) din Codul de procedură civilă, fără a fi incidentă vreo vătămare procesuală sau vreo încălcarea a unei cerințe esențiale a cererii de chemare în judecată, reprezintă o nesocotire a dreptului la apărare și a accesului liber la justiție în condițiile în care reclamantul poate pierde taxa judiciară de timbru achitată anticipat.

9. **Judecătoria Sectorului 1 București** își exprimă opinia în sensul că excepția de neconstituționalitate este neîntemeiată, făcând referire la considerentele pe care s-a întemeiat Decizia Curții Constituționale nr. 479 din 21 noiembrie 2013, precum și la cele reținute în jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului, respectiv în Decizia de inadmisibilitate din 15 aprilie 2014 pronunțată în *Cauza Maria Lefter împotriva României*.

10. Potrivit prevederilor art. 30 alin. (1) din Legea nr. 47/1992, încheierea de sesizare a fost comunicată președinților celor două Camere ale Parlamentului, Guvernului și Avocatului

Poporului, pentru a-și exprima punctele de vedere asupra excepției de neconstituționalitate.

11. **Avocatul Poporului** consideră că textul de lege criticat este constituțional, făcând referire la jurisprudența Curții Constituționale, respectiv considerentele pe care s-au întemeiat deciziile nr. 479 din 21 noiembrie 2013, nr. 31 din 21 ianuarie 2014, nr. 115 din 6 martie 2014, nr. 400 din 3 iulie 2014 și nr. 410 din 3 iulie 2014.

12. **Președinții celor două Camere ale Parlamentului și Guvernul** nu au comunicat punctele lor de vedere asupra excepției de neconstituționalitate.

CURTEA,

examinând încheierea de sesizare, punctul de vedere al Avocatului Poporului, raportul întocmit de judecătorul-raportor, concluziile procurorului, dispozițiile legale criticate, raportate la prevederile Constituției, precum și Legea nr. 47/1992, reține următoarele:

13. Curtea Constituțională a fost legal sesizată și este competentă, potrivit dispozițiilor art. 146 lit. d) din Constituție, precum și ale art. 1 alin. (2), ale art. 2, 3, 10 și 29 din Legea nr. 47/1992, să soluționeze excepția de neconstituționalitate.

14. Obiectul excepției de neconstituționalitate îl constituie prevederile art. 200 alin. (3) din Codul de procedură civilă, cu titlu marginal „*Verificarea cererii și regularizarea acesteia*” care au următorul conținut: „(3) *Dacă obligațiile privind completarea sau modificarea cererii nu sunt îndeplinite în termenul prevăzut la alin. (2), prin încheiere, dată în camera de consiliu, se dispune anularea cererii.*”

15. În opinia autorului excepției, textele de lege criticate încalcă prevederile constituționale ale art. 20 referitor la tratatele internaționale privind drepturile omului și art. 21 alin. (1)—(3) privind accesul liber la justiție și dreptul la un proces echitabil, precum și dispozițiile art. 6 paragraful 1 și paragraful 3 lit. b) și c) privind dreptul la un proces echitabil din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale.

16. Examinând excepția de neconstituționalitate, Curtea constată că asupra prevederilor art. 200 alin. (3) din Codul de

procedură civilă, prin raportare la art. 20 și art. 21 alin. (1)—(3) din Constituție și la art. 6 paragraful 1 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, s-a mai pronunțat, de exemplu, prin Decizia nr. 762 din 18 decembrie 2014, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 145 din 26 februarie 2015, în sensul respingerii excepției ca neîntemeiată, reținând, în esență, că: prin adoptarea textelor de lege criticate legiuitorul a dorit asigurarea unei discipline procesuale în scopul respectării principiului celerității și a dreptului la un proces echitabil; o astfel de procedură nu este de natură să afecteze însăși esența dreptului protejat, având în vedere că este însoțită și de garanția conferită de dreptul de a formula o cerere de reexaminare prevăzut de art. 200 alin. (4) din Codul de procedură civilă; stabilirea unor condiționări pentru introducerea acțiunilor în justiție nu constituie o încălcare a dreptului la acces liber la justiție; liberul acces la justiție presupune accesul la mijloacele procedurale prin care se înfăptuiește justiția, fiind de competența exclusivă a legiuitorului de a institui regulile de desfășurare a procesului în fața instanțelor judecătorești, soluție ce rezultă din dispozițiile art. 126 alin. (2) din Constituție (a se vedea în acest sens și deciziile nr. 479 din 21 noiembrie 2013, nr. 31 din 21 ianuarie 2014, nr. 66 din 11 februarie 2014 și nr. 400 din 3 iulie 2014, publicate în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 59 din 23 ianuarie 2014, nr. 112 din 14 februarie 2014, nr. 286 din 17 aprilie 2014 și nr. 581 din 4 august 2014).

17. Întrucât nu au intervenit elemente noi, de natură să determine schimbarea acestei jurisprudențe, atât considerentele, cât și soluția deciziilor menționate își păstrează valabilitatea și în prezenta cauză.

18. Referitor la dispozițiile art. 6 paragraful 3 lit. b) și c) din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, Curtea observă că acestea nu au incidență în cauză în raport cu obiectul acesteia — acțiune civilă având ca obiect acordarea de daune morale ca urmare a săvârșirii unei fapte ilicite cauzatoare de prejudicii.

19. Pentru considerentele expuse mai sus, în temeiul art. 146 lit. d) și al art. 147 alin. (4) din Constituție, precum și al art. 1—3, al art. 11 alin. (1) lit. A.d) și al art. 29 din Legea nr. 47/1992, cu unanimitate de voturi,

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

În numele legii

DECIDE:

Respinge, ca neîntemeiată, excepția de neconstituționalitate ridicată de Luminița Carmen Enache în Dosarul nr. 37.775/299/2013/a1 al Judecătoriei Sectorului 1 București și constată că dispozițiile art. 200 alin. (3) din Codul de procedură civilă sunt constituționale în raport cu criticile formulate.

Definitivă și general obligatorie.

Decizia se comunică Judecătoriei Sectorului 1 București și se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I.

Pronunțată în ședința din data de 2 aprilie 2015.

PREȘEDINTELE CURȚII CONSTITUȚIONALE

AUGUSTIN ZEGREAN

Magistrat-asistent,
Cristina Cătălina Turcu

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

DECIZIA Nr. 234

din 7 aprilie 2015

referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 10 din Legea nr. 187/2012 pentru punerea în aplicare a Legii nr. 286/2009 privind Codul penal

Augustin Zegrean	— președinte
Valer Dorneanu	— judecător
Petre Lăzăroiu	— judecător
Mircea Ștefan Minea	— judecător
Daniel Marius Morar	— judecător
Mona-Maria Pivniceru	— judecător
Puskás Valentin Zoltán	— judecător
Simona-Maya Teodoroiu	— judecător
Tudorel Toader	— judecător
Oana Cristina Puică	— magistrat-asistent

Cu participarea reprezentantului Ministerului Public, procuror Iuliana Nedelcu.

1. Pe rol se află soluționarea excepției de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 10 din Legea nr. 187/2012 pentru punerea în aplicare a Legii nr. 286/2009 privind Codul penal, excepție ridicată de procuror în Dosarul nr. 6.943/55/2014 al Judecătoria Arad — Secția penală și care formează obiectul Dosarului Curții Constituționale nr. 749D/2014.

2. La apelul nominal lipsesc părțile, față de care procedura de citare este legal îndeplinită.

3. Cauza fiind în stare de judecată, președintele Curții acordă cuvântul reprezentantului Ministerului Public, care pune concluzii de respingere a excepției de neconstituționalitate. Arată, astfel, că Decizia nr. 265 din 6 mai 2014, care interzice crearea unei *lex tertia* în ceea ce privește aplicarea legii penale mai favorabile, se referă în mod exclusiv la instanțele judecătorești, așa cum reiese din paragrafele 45—49 ale acestei decizii, iar nu la legiuitor. Or, art. 10 din Legea nr. 187/2012 reprezintă o opțiune a legiuitorului, care stabilește, într-o ipoteză particulară de succesiune a legilor penale în timp, modalitatea de rezolvare.

CURTEA,

având în vedere actele și lucrările dosarului, reține următoarele:

4. Prin Încheierea din 12 iunie 2014, pronunțată în Dosarul nr. 6.943/55/2014, **Judecătoria Arad — Secția penală a sesizat Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 10 din Legea nr. 187/2012 pentru punerea în aplicare a Legii nr. 286/2009 privind Codul penal.** Excepția a fost ridicată de procuror cu ocazia soluționării unei cauze penale în care inculpatul a fost trimis în judecată pentru săvârșirea, anterior datei de 1 februarie 2014, a infracțiunilor de conducere a unui vehicul fără permis de conducere și de conducere sub influența alcoolului, infracțiuni aflate în concurs ideal, cu aplicarea dispozițiilor art. 33 lit. b) din Codul penal din 1969.

5. În motivarea excepției de neconstituționalitate autorul acesteia susține, în esență, că dispozițiile art. 10 din Legea nr. 187/2012 încalcă Decizia nr. 265 din 6 mai 2014 a Curții Constituționale, prin care aceasta a constatat că dispozițiile

art. 5 din Codul penal sunt constituționale în măsura în care nu permit combinarea prevederilor din legi succesive în stabilirea și aplicarea legii penale mai favorabile. Arată că dispozițiile de lege criticate obligă instanța de judecată să aplice două legi penale în cazul concursului de infracțiuni, atunci când cel puțin una dintre infracțiunile aflate în concurs a fost comisă sub legea nouă, chiar dacă pentru celelalte infracțiuni pedeapsa a fost stabilită potrivit legii vechi, mai favorabilă, tratamentul sancționator al concursului de infracțiuni aplicându-se potrivit legii noi. Susține că devin astfel incidente rațiunile care au condus Curtea Constituțională la constatarea ca neconstituțională a dispozițiilor art. 5 din Codul penal în varianta interpretativă care permite aplicarea legii penale mai favorabile conform tezei „instituțiilor autonome”.

6. **Judecătoria Arad — Secția penală** apreciază că dispozițiile art. 10 din Legea nr. 187/2012 nu înfrâng nicio dispoziție constituțională, fiind o aplicație particulară a principiului potrivit căruia, în situația unei pluralități infracționale sub forma concursului real, legea penală mai favorabilă se apreciază în raport cu fiecare infracțiune componentă a concursului. În acest sens, instanța de judecată arată că, prin Decizia nr. 265 din 6 mai 2014, Curtea Constituțională a invalidat, de principiu, teoria aplicării în timp a legii penale pe „instituții autonome”. Apreciază că teza generală a aplicării globale a legii penale mai favorabile trebuie să cunoască o limitare în cazul concursului real de infracțiuni, iar referirile la pluralitatea de infracțiuni din cuprinsul motivării deciziei menționate a Curții Constituționale vizează situația concursului ideal de infracțiuni — această formă de pluralitate de infracțiuni reprezentând, în realitate, calificative juridice multiple ale unei fapte materiale unice — precum și situația recidivei și a pluralității intermediare. Spre deosebire de concursul real de infracțiuni — de a cărui specificitate ține judecarea în cadrul aceleiași cauze penale a mai multor fapte materiale infracționale — toate celelalte forme ale pluralității infracționale presupun o acțiune penală ce are ca obiect o faptă infracțională unică, care fie prezintă o calificare juridică complexă, întrucât întrunește elementele constitutive a două sau mai multe infracțiuni — concursul ideal de infracțiuni, fie este corelată cu alte infracțiuni distincte, definitiv judecate, care atrag consecințe juridice asupra situației persoanei cercetate în dosarul penal și care se prezintă drept circumstanțe personale ale autorului (situația recidivei și a pluralității intermediare). Prin urmare, în toate aceste situații este pe deplin justificată aplicarea unitară a legii penale — fiind, de fapt, în prezența unei singure fapte infracționale supuse judecății.

7. Potrivit art. 30 alin. (1) din Legea nr. 47/1992, încheierea de sesizare a fost comunicată președinților celor două Camere ale Parlamentului, Guvernului și Avocatului Poporului, pentru a-și exprima punctele de vedere asupra excepției de neconstituționalitate.

8. **Avocatul Poporului** consideră că dispozițiile art. 10 din Legea nr. 187/2012 sunt constituționale. Arată că nu se poate susține că, prin aplicarea tratamentului sancționator potrivit legii noi în cazul pluralității de infracțiuni, s-ar ajunge la nerespectarea Deciziei nr. 265 din 6 mai 2014 a Curții Constituționale, prin care instanța de contencios constituțional a consacrat imposibilitatea combinării prevederilor din legi succesive în stabilirea și aplicarea legii penale mai favorabile. În cazul succesiunii de legi penale în timp cu privire la tratamentul sancționator al concursului de infracțiuni, se va aplica legea penală mai favorabilă, independent de legea determinată ca fiind mai favorabilă în raport cu fiecare dintre infracțiunile concurente, fără a se putea spune că astfel s-ar crea o *lex tertia* prin combinarea prevederilor din legi succesive. Determinarea legii penale mai favorabile cu privire la tratamentul sancționator al concursului se va face *in concreto*, contopind pedepsele stabilite mai întâi potrivit legii vechi și apoi potrivit legii noi. Legea incidentă în privința operației de contopire a pedepselor și de stabilire a tratamentului sancționator este distinctă în raport cu una dintre legile aplicate pentru judecarea fondului infracțiunilor concurente, urmând a fi, în mod firesc, legea nouă, sub imperiul căreia a fost săvârșită una dintre infracțiunile din structura pluralității.

9. **Președinții celor două Camere ale Parlamentului și Guvernul** nu au comunicat punctele lor de vedere asupra excepției de neconstituționalitate.

CURTEA,

examinând încheierea de sesizare, punctul de vedere al Avocatului Poporului, raportul întocmit de judecătorul-raportor, concluziile procurorului, dispozițiile de lege criticate raportate la prevederile Constituției, precum și Legea nr. 47/1992, reține următoarele:

10. Curtea Constituțională a fost legal sesizată și este competentă, potrivit dispozițiilor art. 146 lit. d) din Constituție, precum și ale art. 1 alin. (2), ale art. 2, 3, 10 și 29 din Legea nr. 47/1992, să soluționeze excepția de neconstituționalitate.

14. Pentru considerentele expuse, în temeiul art. 146 lit. d) și al art. 147 alin. (4) din Constituție, precum și al art. 1—3, al art. 11 alin. (1) lit. A.d) și al art. 29 din Legea nr. 47/1992, cu unanimitate de voturi,

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

În numele legii

DECIDE:

Respinge, ca inadmisibilă, excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 10 din Legea nr. 187/2012 pentru punerea în aplicare a Legii nr. 286/2009 privind Codul penal, excepție ridicată de procuror în Dosarul nr. 6.943/55/2014 al Judecătoriei Arad — Secția penală.

Definitivă și general obligatorie.

Decizia se comunică Judecătoriei Arad — Secția penală și se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I.

Pronunțată în ședința din data de 7 aprilie 2015.

PREȘEDINTELE CURȚII CONSTITUȚIONALE

AUGUSTIN ZEGREAN

11. Obiectul excepției de neconstituționalitate îl constituie dispozițiile art. 10 din Legea nr. 187/2012 pentru punerea în aplicare a Legii nr. 286/2009 privind Codul penal, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 757 din 12 noiembrie 2012, având următorul cuprins: „*Tratamentul sancționator al pluralității de infracțiuni se aplică potrivit legii noi atunci când cel puțin una dintre infracțiunile din structura pluralității a fost comisă sub legea nouă, chiar dacă pentru celelalte infracțiuni pedeapsa a fost stabilită potrivit legii vechi, mai favorabilă.*”

12. În susținerea neconstituționalității acestor dispoziții de lege, autorul excepției invocă încălcarea prevederilor constituționale ale art. 1 alin. (4) privind principiul separației și echilibrului puterilor în stat, precum și ale art. 61 alin. (1) potrivit căruia Parlamentul este unica autoritate legiuitoare a țării.

13. Examinând excepția de neconstituționalitate, Curtea constată că aceasta a fost ridicată de procuror cu ocazia soluționării unei cauze penale în care inculpatul a fost trimis în judecată pentru săvârșirea, anterior datei de 1 februarie 2014, a infracțiunilor de conducere a unui vehicul fără permis și de conducere, sub influența alcoolului, cu aplicarea dispozițiilor art. 33 lit. b) din Codul penal din 1969, infracțiunile fiind săvârșite în concurs ideal, astfel încât dispozițiile art. 10 din Legea nr. 187/2012 — care prevăd tratamentul sancționator al pluralității de infracțiuni atunci când cel puțin una dintre infracțiunile din structura pluralității a fost comisă ulterior datei de 1 februarie 2014 — nu au legătură cu soluționarea cauzei. Or, potrivit art. 29 alin. (1) din Legea nr. 47/1992, republicată, „*Curtea Constituțională decide asupra excepțiilor ridicate în fața instanțelor judecătorești [...] privind neconstituționalitatea unei legi sau ordonanțe ori a unei dispoziții dintr-o lege sau ordonanță în vigoare, care are legătură cu soluționarea cauzei [...].*” Prin urmare, ținând cont de art. 29 alin. (1) din Legea nr. 47/1992, excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 10 din Legea nr. 187/2012 este inadmisibilă.

Magistrat-asistent,
Oana Cristina Puică

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

DECIZIA Nr. 263

din 23 aprilie 2015

referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 96 din Legea nr. 303/2004 privind statutul judecătorilor și procurorilor

Augustin Zegrean	— președinte
Valer Dorneanu	— judecător
Petre Lăzăroiu	— judecător
Mircea Ștefan Minea	— judecător
Daniel Marius Morar	— judecător
Mona-Maria Pivniceru	— judecător
Puskás Valentin Zoltán	— judecător
Simona-Maya Teodoroiu	— judecător
Tudorel Toader	— judecător
Afrodita Laura Tutunaru	— magistrat-asistent

Cu participarea reprezentantului Ministerului Public, procuror Liviu-Daniel Arcer.

1. Pe rol se află soluționarea excepției de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 96 din Legea nr. 303/2004 privind statutul judecătorilor și procurorilor, excepție ridicată de Ioan Lazăr în Dosarul nr. 51.183/3/2009* al Înaltei Curți de Casație și Justiție — Secția I civilă și care formează obiectul Dosarului Curții Constituționale nr. 836D/2014.

2. La apelul nominal lipsesc părțile, față de care procedura de citare este legal îndeplinită.

3. Magistratul-asistent referă asupra faptului că autorul excepției a depus concluzii scrise prin care solicită admiterea excepției.

4. Cauza fiind în stare de judecată, președintele Curții acordă cuvântul reprezentantului Ministerului Public, care pune concluzii de respingere a excepției de neconstituționalitate ca neîntemeiată, deoarece răspunderea instituțională și cea personală nu pot fi angajate în afara cadrului legal instituit și fac trimitere la jurisprudența în materie a Curții Constituționale, respectiv Decizia nr. 60 din 11 februarie 2014, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 279 din 16 aprilie 2014.

CURTEA,

având în vedere actele și lucrările dosarului, constată următoarele:

5. Prin Decizia nr. 356 din 4 februarie 2014, pronunțată în Dosarul nr. 51.183/3/2009*, **Înalta Curte de Casație și Justiție — Secția I civilă a sesizat Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 96 din Legea nr. 303/2004 privind statutul judecătorilor și procurorilor**, excepție ridicată de Ioan Lazăr într-o cauză având ca obiect soluționarea unei acțiuni în răspundere civilă delictuală aflată în stadiul procesual al recursului.

6. În motivarea excepției de neconstituționalitate se susține că prevederile legale menționate sunt neconstituționale, deoarece un magistrat judecător sau procuror nu poate fi exonerat de răspunderea civilă pe motiv că această răspundere i-ar încălca independența. Dimpotrivă, independența acestuia trebuie subsumată principiului supremației legii. Faptul că prevederile legale se referă numai la erori judiciare concretizate

în condamnare urmată de achitare după rejudecare echivalează cu imposibilitatea răspunderii magistratului și în alte situații „susceptibile de alte modalități în care se produce fapta ilicită săvârșită cu vinovăție, generatoare de prejudiciu în condițiile existenței raportului de cauzalitate”, cum ar fi întocmirea greșită a unui act de inculpare.

7. **Înalta Curte de Casație și Justiție — Secția I civilă** opinează că excepția de neconstituționalitate este neîntemeiată.

8. Potrivit prevederilor art. 30 alin. (1) din Legea nr. 47/1992, actul de sesizare a fost comunicat președinților celor două Camere ale Parlamentului, Guvernului și Avocatului Poporului, pentru a-și exprima punctele de vedere asupra excepției de neconstituționalitate ridicate.

9. **Avocatul Poporului** apreciază că dispozițiile criticate sunt constituționale.

10. **Președinții celor două Camere ale Parlamentului și Guvernul** nu au comunicat punctele lor de vedere asupra excepției de neconstituționalitate.

CURTEA,

examinând actul de sesizare, punctul de vedere al Avocatului Poporului, raportul întocmit de judecătorul-raportor, documentele depuse de autorul excepției, concluziile procurorului, dispozițiile legale criticate, raportate la prevederile Constituției, precum și Legea nr. 47/1992, reține următoarele:

11. Curtea Constituțională a fost legal sesizată și este competentă, potrivit dispozițiilor art. 146 lit. d) din Constituție, precum și ale art. 1 alin. (2), ale art. 2, 3, 10 și 29 din Legea nr. 47/1992, să soluționeze excepția de neconstituționalitate.

12. Obiectul excepției de neconstituționalitate îl constituie dispozițiile art. 96 din Legea nr. 303/2004 privind statutul judecătorilor și procurorilor, republicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 826 din 13 septembrie 2005, care au următorul conținut:

„Art. 96. — (1) Statul răspunde patrimonial pentru prejudiciile cauzate prin erorile judiciare.

(2) Răspunderea statului este stabilită în condițiile legii și nu înlătură răspunderea judecătorilor și procurorilor care și-au exercitat funcția cu rea-credință sau gravă neglijență.

(3) Cazurile în care persoana vătămată are dreptul la repararea prejudiciilor cauzate prin erori judiciare săvârșite în procese penale sunt stabilite de Codul de procedură penală.

(4) Dreptul persoanei vătămate la repararea prejudiciilor materiale cauzate prin erorile judiciare săvârșite în alte procese decât cele penale nu se va putea exercita decât în cazul în care s-a stabilit, în prealabil, printr-o hotărâre definitivă, răspunderea penală sau disciplinară, după caz, a judecătorului sau procurorului pentru o faptă săvârșită în cursul judecării procesului și dacă această faptă este de natură să determine o eroare judiciară.

(5) Nu este îndreptățită la repararea pagubei persoana care, în cursul procesului, a contribuit în orice mod la săvârșirea erorii judiciare de către judecător sau procuror.

(6) Pentru repararea prejudiciului, persoana vătămată se poate îndrepta cu acțiune numai împotriva statului, reprezentat prin Ministerul Finanțelor Publice.

(7) După ce prejudiciul a fost acoperit de stat în temeiul hotărârii irevocabile date cu respectarea prevederilor alin. (6), statul se poate îndrepta cu o acțiune în despăgubiri împotriva judecătorului sau procurorului care, cu rea-credință sau gravă neglijență, a săvârșit eroarea judiciară cauzatoare de prejudicii.

(8) Termenul de prescripție a dreptului la acțiune în toate cazurile prevăzute de prezentul articol este de un an.”

13. Autorul excepției de neconstituționalitate susține că dispozițiile legale criticate încalcă prevederile constituționale ale art. 16 referitor la *Egalitatea în drepturi* și art. 124 referitor la *Înfăptuirea justiției*.

14. Examinând excepția de neconstituționalitate, Curtea constată că aceasta a fost invocată într-o cauză având ca obiect soluționarea unei acțiuni în răspundere civilă delictuală. Astfel, la data de 30 decembrie 2009, autorul excepției a formulat o cerere prin care a solicitat, în temeiul art. 998—999, art. 1000 alin. 3 din Codul civil din 1864 și art. 47 și următoarele din Codul de procedură civilă din 1865, obligarea pârâților — Ministerul Public — Parchetul de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție, Parchetul de pe lângă Curtea de Apel Timișoara, Direcția Generală a Finanțelor Publice Timiș, Ministerul Finanțelor Publice, prin Direcția Generală a Finanțelor Publice Timiș, și statul român, prin Ministerul Finanțelor Publice —, printre altele, la plata unor sume cu titlu de daune, deoarece fapta ilicită pe care și-a fundamentat acțiunea a constat în trimiterea sa în judecată printr-un rechizitoriu întocmit de un procuror pentru fapte penale imaginare, trimitere care i-a cauzat imense prejudicii. Curtea constată că, la data formulării acțiunii, nu se pronunțase încă vreo instanță de judecată cu privire la vinovăția autorului excepției sub aspectul infracțiunilor pentru care a fost trimis în judecată și că, prin Sentința penală nr. 18 din 13 octombrie 2011, pronunțată în Dosarul nr. 13.141./325/2006* de Curtea de Apel Târgu-Mureș — Secția penală, acesta a fost achitat, deoarece s-a constatat că nu sunt întrunite elementele constitutive ale infracțiunilor reținute în sarcina sa. Această sentință a rămas definitivă și irevocabilă prin Decizia penală nr. 2.350 din 4 iulie 2012, pronunțată în Dosarul nr. 10.026/1/2011 al Înaltei Curți de Casație și Justiție — Secția penală.

15. Pe fondul acțiunii în răspundere civilă delictuală, Curtea constată că prin Sentința civilă nr. 1.809 din 11 octombrie 2012, pronunțată în Dosarul nr. 51.183/3/2009*, Tribunalul București — Secția a V-a civilă a respins cererea formulată de Ioan Lazăr prin care solicita daune de la pârâții Ministerul Public — Parchetul de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție, Parchetul de pe lângă Curtea de Apel Timișoara, Direcția Generală a Finanțelor Publice Timiș, Ministerul Finanțelor Publice, prin Direcția Generală a Finanțelor Publice Timiș, și statul român, prin Ministerul Finanțelor Publice, ca fiind formulată împotriva unor persoane fără calitate procesuală pasivă, iar cea formulată împotriva pârâtului procuror a fost respinsă ca nefondată.

16. Prin Decizia nr. 42/A din 4 martie 2013, pronunțată în Dosarul nr. 51.183/3/2009*, Curtea de Apel București — Secția a IX-a civilă și pentru cauze privind proprietatea intelectuală, conflicte de muncă și asigurări sociale, a fost admis apelul și a fost schimbată în parte sentința, în sensul că a fost respinsă cererea de chemare în judecată a pârâtului procuror în baza art. 96 alin. (6) din Legea nr. 303/2004. De asemenea a fost desființată în parte sentința și cauza a fost trimisă la prima

instanță în vederea rejudecării cererii reclamantului împotriva pârâtului statul român, prin Ministerul Finanțelor Publice.

17. Prin Decizia nr. 356 din 4 februarie 2014, pronunțată în Dosarul nr. 51.183/3/2009*, Înalta Curte de Casație și Justiție — Secția I civilă, după ce a admis cererea de sesizare a Curții Constituționale cu privire la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 96 din Legea nr. 303/2004 și a respins cererea de sesizare a Curții Constituționale cu privire la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 504 din Codul de procedură penală din 1968, a admis recursurile declarate și a modificat în parte decizia Curții de Apel București în sensul că înlătură dispozițiile referitoare la desființarea în parte a Sentinței civile nr. 1.809 din 11 octombrie 2012 a Tribunalului București și a trimiterii cauzei spre rejudecare la prima instanță.

18. Cu privire la fondul excepției, Curtea reține că autorul excepției de neconstituționalitate consideră că dispozițiile art. 96 din Legea nr. 303/2004 împiedică persoana interesată să se adreseze direct cu acțiune împotriva magistratului care i-a cauzat prejudicii. O critică similară a fost dezlegată de instanța de contencios constituțional prin Decizia nr. 633 din 24 noiembrie 2005, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 1.138 din 15 decembrie 2005, prilej cu care a statuat că „problema erorilor judiciare se ridică în principal sub aspectul reparațiilor pe care societatea este datoră să le acorde celui care a suferit în mod injust” de pe urma lor, prevederile constituționale cuprinse în art. 52 alin. (3) consacrand principiul răspunderii obiective a statului în asemenea împrejurări. De aceea, „reglementarea potrivit căreia persoana vătămată se poate îndrepta cu acțiune numai împotriva statului, iar nu împotriva magistratului care a comis eroarea judiciară, oferă posibilități mai largi în valorificarea unui eventual drept la despăgubire. Astfel, condiționarea recunoașterii dreptului la despăgubire exclusiv de săvârșirea erorii judiciare are drept consecință ușurarea sarcinii probațiunii, față de ipoteza în care, alături de eroarea judiciară, ar trebui dovedită și reaua-credință sau grava neglijență a magistratului, exigențe constituționale pentru angajarea răspunderii acestuia din urmă. Mai mult, conferirea calității de debitor al obligației de dezdăunare în exclusivitate statului este de natură să înlătore riscul creditorului de a nu-și putea valorifica creanța, fiind de principiu că statul este întotdeauna solvabil. De asemenea, critica de neconstituționalitate nu poate fi reținută, întrucât se întemeiază pe o ipoteză greșită, obiectul acțiunii reglementate prin textul dedus controlului neconstituindu-l tragerea la răspundere a magistratului pentru eroarea judiciară cauzatoare de prejudiciu, ci exclusiv repararea acestuia. [...] Însă prevederile art. 96 alin. (7) din Legea nr. 303/2004 privind statutul judecătorilor și procurorilor a reglementat posibilitatea statului de a recupera contravaloarea reparației acordate persoanei care a suferit din cauza unei erori judiciare. Astfel, după ce prejudiciul a fost acoperit în temeiul unei hotărâri irevocabile, statul poate formula acțiune în regres împotriva judecătorului sau procurorului, în măsura în care respectiva eroare judiciară le este imputabilă, fiind cauzată de exercitarea cu rea-credință sau gravă neglijență a funcției. Acestea constituie condiții pentru angajarea răspunderii magistratului față de stat, în limitele despăgubirii la care acesta din urmă a fost obligat față de victima erorii judiciare, iar nu condiții ale răspunderii directe a respectivului magistrat față de persoana prejudiciată. Rațiunea unei asemenea reglementări constă în asigurarea protecției magistratului, care are dreptul, potrivit art. 77 alin. (1) din Legea nr. 303/2004, de a i se asigura măsuri speciale de protecție împotriva amenințărilor, violențelor sau a oricărui fapt care l-ar pune în pericol.”

19. Deoarece până în prezent nu au intervenit elemente noi de natură să determine schimbarea acestei jurisprudențe, considerentele și soluția deciziei mai sus menționate își păstrează valabilitatea și în cauza de față.

20. În prezenta cauză autorul excepției a susținut încălcarea dispozițiilor **art. 16 alin. (1) din Constituție**, deoarece există un conflict între acestea, pe de o parte, și prevederile art. 96 din Legea nr. 303/2004 și cele procedural penale referitoare la repararea pagubei în caz de eroare judiciară, pe de altă parte. Astfel, faptul că prevederile legale se referă numai la erori judiciare concretizate în condamnare urmată de achitare după rejudecare echivalează cu imposibilitatea răspunderii magistratului și în alte situații „susceptibile de alte modalități în care se produce fapta ilicită săvârșită cu vinovăție, generatoare de prejudiciu în condițiile existenței raportului de cauzalitate”, cum ar fi întocmirea greșită a unui act de inculpare. În acest mod ar fi afectat principiul egalității cetățenilor în fața legii.

21. Analizând susținerile autorului excepției, Curtea constată că din perspectiva tragerii la răspundere juridică a magistraților pot fi identificate două situații după cum izvorul generator de prejudicii se găsește în viața civilă sau profesională a acestora. Astfel, în măsura în care un **cetățean** magistrat nesocotește/lezează cu prilejul exercitării drepturilor sale civile/personale drepturile altor persoane (de exemplu, a construit un imobil fără autorizație, a produs un accident de circulație etc.), atunci acesta, asemeni celorlalți cetățeni ai României, poate fi chemat în judecată penală sau civilă, în funcție de incidența normelor specifice, dreptul comun fiind operabil în condiții egale. Prin urmare, din această perspectivă, nu poate fi identificată o diferență de tratament din perspectiva răspunderii civile sau penale a magistraților, deoarece calitatea profesională nu are nicio relevanță.

22. În ce privește încălcarea unor drepturi sau vătămarea unor interese legitime ale altor persoane care își au izvor în activitatea profesională a magistraților, Curtea constată că potrivit art. 4 din Legea nr. 303/2004, atât judecătorii, cât și procurorii sunt obligați ca, prin întreaga lor activitate, să asigure supremația legii, să respecte drepturile și libertățile persoanelor, motiv pentru care orice nesocotire a principiului legalității este de natură să atragă răspunderea lor **penală, disciplinară sau civilă**. În acest sens sunt și prevederile art. 94 din aceeași lege, potrivit cărora „judecătorii și procurorii răspund civil, disciplinar și penal, în condițiile legii”.

23. Faptul că în această situație judecătorii și procurorii răspund penal, civil și disciplinar numai în condițiile instituite de Legea nr. 303/2004 nu echivalează cu încălcarea principiului egalității cetățenilor în fața legii, întrucât diferența de reglementare are o justificare obiectivă și rațională ce ține de consolidarea independenței funcționale și personale a corpului membrilor magistraților.

24. Așa fiind, în raport cu aceste prevederi legale, Curtea identifică trei tipuri de răspundere a magistraților **generată de exercitarea funcției specifice**, și anume penală, disciplinară și civilă. În ce privește răspunderea penală sau disciplinară, Curtea constată că orice persoană interesată are deplina libertate de a formula împotriva judecătorului/procurorului o acțiune, care poate îmbrăca fie forma unei plângeri penale, fie forma unei sesizări adresate Inspecției Judiciare din cadrul Consiliului Superior al Magistraturii, în condițiile art. 45 alin. (2) din Legea nr. 317/2004. Prin urmare, din perspectiva răspunderii penale nu există nicio diferență de tratament între magistrați și alți cetățeni, întrucât, dacă sunt lezate valorile sociale ocrotite de legea penală, aceștia, indiferent că sunt sau nu magistrați, pot fi incriminați ca subiecți activi ai unor infracțiuni. Totodată, nici din

perspectiva răspunderii disciplinare nu poate fi primită critica referitoare la încălcarea principiului egalității cetățenilor în fața legii, deoarece nu poate fi pus semnul egalității între situația juridică în care se află magistrații și situația juridică a altor categorii socioprofesionale ale căror statute sunt reglementate de alte legi speciale.

25. În ce privește cea de-a treia formă de răspundere a magistraților, respectiv cea civilă, Curtea constată că este indisolubil legată de activitatea desfășurată în exercitarea atribuțiilor de serviciu și presupune o greșeală care îmbracă forma unei erori judiciare. Pentru a se putea solicita dreptul la despăgubiri fundamentat pe o eroare judiciară este necesar ca aceasta să fie dovedită. Potrivit art. 52 alin. (3) din Constituție, răspunderea pentru prejudiciile cauzate prin erori judiciare, în raport cu victima prejudiciată, revine, întotdeauna și fără excepție, direct și nemijlocit, statului. Victima erorii judiciare nu are la dispoziție posibilitatea formulării unei acțiuni directe în repararea prejudiciului împotriva magistratului — judecător sau procuror — căruia i-ar putea fi imputabilă săvârșirea erorii judiciare. De altfel, în acord cu art. 3 din Protocolul nr. 7 adițional la Convenție, rațiunea recunoașterii unei erori judiciare nu constă în tragerea la răspundere civilă, penală sau disciplinară a unui magistrat, **ci în acordarea dreptului persoanei vătămate la despăgubirile aferente**. Acest fapt nu înseamnă că răspunderea magistratului este înlăturată *de plano*, deoarece, dimpotrivă, judecătorul sau procurorul vinovat de producerea erorii judiciare răspunde în subsidiar, dar numai față de stat, care, potrivit art. 52 alin. (3) teza finală din Constituție reflectat în art. 96 alin. (7) din Legea nr. 303/2004, are împotriva sa o acțiune în regres, admisibilă dacă sunt întrunite anumite condiții.

26. Din perspectiva reparării prejudiciilor cauzate prin erori judiciare, legiuitorul a distins după cum acestea sunt o consecință a existenței erorii în procese penale sau în alte procese. În ce privește eroarea judiciară din procesele penale, dispozițiile legale criticate — art. 96 alin. (3) din Legea nr. 303/2004 — au făcut trimitere la dispozițiile din Codul de procedură penală, iar în ce privește eroarea judiciară ce a izvorât din alte procese, aceleași norme — art. 96 alin. (4) din Legea nr. 303/2004 — au instituit dreptul persoanei vătămate la repararea prejudiciului după ce în prealabil a fost pronunțată o hotărâre definitivă (**penală sau disciplinară**) împotriva judecătorului sau procurorului pentru o faptă săvârșită în cursul judecării procesului cu condiția ca aceasta să fi fost de natură să determine eroarea. Este firesc să fie așa, deoarece numai în procesele penale eroarea judiciară reprezintă o evidență în măsura în care, după condamnarea definitivă prin hotărâre, s-a pronunțat o nouă hotărâre definitivă de achitare.

27. În cazul de față, nemulțumirea autorului excepției izvorăște dintr-o cauză în care un procuror a emis un rechizitoriu care nu s-a fundamentat pe fapte care să întrunească elementele constitutive ale vreunor infracțiuni. Pentru a fi pusă în discuție o eventuală reparare de prejudicii, ar trebui să existe o eroare judiciară în materie penală. Or, eroarea judiciară constă atât potrivit dispozițiilor art. 504 din Codul de procedură penală din 1968, cât și potrivit dispozițiilor art. 538 din actualul Cod de procedură penală, într-o condamnare definitivă și pentru care, în urma rejudecării, s-a pronunțat o hotărâre definitivă de achitare. Prin urmare, nu poate fi pus semnul egalității între un rechizitoriu care doar dispune trimiterea în judecată și o hotărâre definitivă de condamnare, deoarece, potrivit dispozițiilor art. 23 alin. (11) din Constituție, „*Până la rămânerea definitivă a hotărârii judecătorești de condamnare, persoana este considerată nevinovată*”, prezumție care nu poate fi înlăturată de existența unui act de trimitere în judecată, care, de altfel, poate fi supus

cenzurii, partea interesată având posibilitatea „de a arăta judecătorului în ce constă nelegalitatea comisă” (a se vedea Decizia nr. 412 din 7 aprilie 2011, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 393 din 3 iunie 2011).

28. Cu toate acestea, Curtea constată că poate exista o eroare judiciară, dar nu fundamentată pe tipul de eroare din procesele penale, ci pe tipul de eroare ce izvorăște din alte procese. Astfel, în măsura în care un procuror își exercită atribuțiile specifice cu rea-credință sau gravă neglijență, acesta poate fi răspunzător disciplinar în condițiile art. 99 lit. t) din Legea nr. 303/2004, putând fi sesizată, așa cum s-a arătat anterior, Inspekția Judiciară din cadrul Consiliului Superior al Magistraturii, întrucât potrivit art. 99¹ din aceeași lege „există rea-credință atunci când judecătorul sau procurorul încalcă cu știință normele de drept material ori procesual, urmărind sau acceptând vătămarea unei persoane”, și „există gravă neglijență atunci când judecătorul sau procurorul nesocotește din culpă, în mod grav, neîndoelnic și nescuzabil, normele de drept material ori procesual.” Prin urmare, în acord cu dispozițiile art. 134 alin. (2) din Constituție, competența de a se pronunța în domeniul răspunderii disciplinare a judecătorilor și procurorilor și de a identifica în concret existența unei erori judiciare în alte cauze decât cele penale revine în exclusivitate Consiliului Superior al Magistraturii care, în astfel de situații, îndeplinește rol de instanță de judecată, Curții Constituționale nefiindu-i atribuită o astfel de posibilitate. Totodată, în măsura în care, în exercitarea atribuțiilor specifice, un magistrat săvârșește o infracțiune, atunci hotărârea penală de condamnare a acestuia **poate constitui temei** al acțiunii directe împotriva statului pentru prejudiciile cauzate unei persoane prin acea faptă dacă s-a stabilit că **fapta comisă a fost de natură să determine o eroare judiciară**. Prin urmare, și acest tip de fapte generatoare de prejudicii poate intra sub incidența erorii judiciare, fiind vorba așadar de răspunderea statului în condițiile instituite de art. 96 alin. (4) din Legea nr. 303/2004, iar identificarea erorii judiciare în astfel de situații reprezintă atributul exclusiv al instanțelor de drept comun, ținând de specificitatea fiecărui caz în parte.

29. În concluzie, nu poate fi primită critica referitoare la încălcarea art. 16 alin. (1) din Constituție, deoarece, pe de o parte, situația juridică a cetățenilor care au fost vătămăți printr-o eroare judiciară nu este identică cu cea a celor care au fost vătămăți de conduita magistraților în alte cazuri decât cele la care se referă art. 96 din Legea nr. 303/2004 și, pe de altă parte, spre deosebire de faptele ilicite cauzatoare de prejudicii săvârșite de alți cetățeni (de exemplu, răspunderea medicului pentru culpa medicală) care pot fi chemați direct în judecată, pentru magistrați, **Constituția, și nu legea**, consacrand principiul răspunderii directe a statului, a instituit cu titlu de excepție răspunderea subsidiară a acestora.

30. Totodată, autorul excepției a mai criticat dispozițiile contestate deoarece afectează **art. 124 referitor la Înfăptuirea justiției**. Cu privire la această critică, Curtea constată că, așa cum rezultă din însăși norma constituțională invocată în susținerea excepției, dispozițiile art. 124 din Constituție fac parte din secțiunea 1 — referitoare la *Instanțele judecătorești*, pentru că numai acestea sunt competente să înfăptuiască un act de justiție. Or, Ministerul Public face parte din secțiunea a 2-a a capitolului VI referitor la *Autoritatea judecătorească*, sens în care procurorii nu pot fi reclamați că au înfăptuit un act de justiție în dezacord cu principiile consacrate de art. 124 din Legea fundamentală. De altfel, potrivit art. 132 din Constituție, procurorii își desfășoară activitatea potrivit principiului legalității, imparțialității și a controlului ierarhic sub autoritatea ministrului justiției, sens în care toate actele întocmite de aceștia, în funcție de faza procesuală în

care au fost emise, sunt supuse cenzurii procurorului ierarhic superior ori instanțelor judecătorești stabilite de lege care, în acord cu art. 126 alin. (1) din Legea fundamentală, alături de Înalta Curte de Casație și Justiție, înfăptuiesc justiția.

31. Totodată, o astfel de critică nu poate fi primită nici din perspectiva magistratului judecător, deoarece acesta, în procesul de înfăptuire a actului de justiție, nu este titular de drepturi subiective **proprii** a căror exercitare abuzivă poate genera încălcarea drepturilor altor persoane. Câtă vreme judecătorul aparține puterii judecătorești, el pronunță hotărâri nu numai în numele legii, ci și în cel al statului pe care îl reprezintă, stat de la care emană legea căreia i se supune. Și din această perspectivă este firesc ca, în situația în care s-a produs o eroare judiciară, persoana interesată să se îndrepte direct împotriva statului și nu împotriva judecătorului, acesta din urmă nefiind decât un reprezentat al primului.

32. Totodată, jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului dezvoltată pe marginea noțiunii de eroare judiciară consacrată de art. 3 din Protocolul nr. 7 la Convenție relevă faptul că aceasta este, ca regulă generală, asociată materiei penale și decurge din ideea de eroare de fapt săvârșită de instanța care, fiind chemată să se pronunțe asupra temeiului unei acuzații penale, pronunță condamnarea unei persoane nevinovate. Referindu-se la noțiunea de „eroare judiciară”, instanța europeană a statuat că simpla considerare a faptului că investigația în cazul reclamantului era „incompletă și părtinitoare” nu poate prin ea însăși, în absența erorilor judiciare sau a unor încălcări serioase a procedurilor judecătorești, a unor abuzuri de putere ori a unor erori evidente în aplicarea dreptului material sau a oricărui alt motiv important ce rezultă din interesul justiției, să indice prezența unei erori judiciare în procedura anterioară. De aceea, s-a statuat că ceea ce prevalează cu privire la eroarea judiciară comisă de către instanțele inferioare, adică a greșelilor din administrarea justiției, **constă în imposibilitatea neutralizării sau corectării sale** în alt fel. (a se vedea Hotărârea din 21 iunie 2011, pronunțată în Cauza *Giuran împotriva României*, paragrafele 32, 40).

33. De altfel, referindu-se la principiul răspunderii statului cu privire la încălcarea normelor Uniunii Europene prin hotărâri judecătorești, Curtea de la Luxemburg a statuat că persoanele particulare trebuie să aibă posibilitatea de a obține în fața unei instanțe naționale repararea prejudiciului cauzat prin încălcarea drepturilor lor în urma unei hotărâri, cu condiția ca aceasta să fie pronunțată în fața unei instanțe de ultim grad de jurisdicție, iar încălcarea să fie suficient de gravă. Această din urmă condiție se apreciază în funcție de nivelul de claritate și precizie al normei, de caracterul intenționat al încălcării și de împrejurarea că eroarea nu poate fi scuzabilă (a se vedea Hotărârea din 30 septembrie 2003, Cauza C-224/01 — *Köbler împotriva Austriei* paragrafele 36, 51, 53, 55).

34. Or, așa cum s-a arătat mai sus, în prezenta cauză supusă cenzurii Curții Constituționale, emiterea incorectă a unui rechizitoriu putea fi neutralizată de către instanțele de judecată competente să se pronunțe asupra dezlegării pricinii, fapt care, de altfel, s-a întâmplat; deci nu poate fi pusă în discuție existența hotărâri judecătorești vătămătoare.

35. În concluzie, o încălcare gravă a unei norme de drept de către un judecător prin care a produs o eroare judiciară trebuie mai întâi constatată de o instanță națională în condițiile unui proces echitabil, ca efect al antrenării răspunderii statului, stat care, la rândul său, are o acțiune în regres împotriva judecătorului, dacă se stabilește, tot în cadrul unui proces echitabil, că acesta este cel care a încălcat norma de drept cu gravă neglijență sau rea-credință.

36. Pentru considerentele expuse mai sus, în temeiul art. 146 lit. d) și al art. 147 alin. (4) din Constituție, al art. 1—3, al art. 11 alin. (1) lit. A.d) și al art. 29 din Legea nr. 47/1992, cu unanimitate de voturi,

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

În numele legii

DECIDE:

Respinge, ca neîntemeiată, excepția de neconstituționalitate ridicată de Ioan Lazăr în Dosarul nr. 51.183/3/2009* al Înaltei Curți de Casație și Justiție — Secția I civilă și constată că dispozițiile art. 96 din Legea nr. 303/2004 privind statutul judecătorilor și procurorilor sunt constituționale în raport cu criticile formulate.

Definitivă și general obligatorie.

Decizia se comunică Înaltei Curți de Casație și Justiție — Secția I civilă și se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I. Pronunțată în ședința din data de 23 aprilie 2015.

PREȘEDINTELE CURȚII CONSTITUȚIONALE
AUGUSTIN ZEGREAN

Magistrat-asistent,
Afrodită Laura Tutunaru

ACTE ALE ORGANELOR DE SPECIALITATE ALE ADMINISTRAȚIEI PUBLICE CENTRALE

MINISTERUL ENERGIEI, ÎNTREPRINDERILOR MICI ȘI MIJLOCII ȘI MEDIULUI DE AFACERI

ORDIN

privind aprobarea Procedurii de implementare a schemei transparente de ajutor *de minimis* prevăzute în cadrul Programului pentru dezvoltarea abilităților antreprenoriale în rândul tinerilor și facilitarea accesului la finanțare — START

Având în vedere prevederile Legii bugetului de stat pe anul 2015 nr. 186/2014 și ale art. 25 din Legea nr. 346/2004 privind stimularea înființării și dezvoltării întreprinderilor mici și mijlocii, cu modificările și completările ulterioare, în temeiul prevederilor art. 8 alin. (6) din Hotărârea Guvernului nr. 42/2015 privind organizarea și funcționarea Ministerului Energiei, Întreprinderilor Mici și Mijlocii și Mediului de Afaceri, cu modificările ulterioare,

ministrul energiei, întreprinderilor mici și mijlocii și mediului de afaceri emite următorul ordin:

Art. 1. — Se aprobă Procedura de implementare a schemei transparente de ajutor *de minimis* prevăzută în cadrul Programului pentru dezvoltarea abilităților antreprenoriale în rândul tinerilor și facilitarea accesului la finanțare — START, prevăzută în anexa*) care face parte integrantă din prezentul ordin.

Art. 2. — Direcția politici antreprenoriale și implementare programe pentru IMM din cadrul Ministerului Energiei, Întreprinderilor Mici și Mijlocii și Mediului de Afaceri și oficiile teritoriale pentru întreprinderi mici și mijlocii și cooperatie vor duce la îndeplinire prevederile prezentului ordin.

Art. 3. — Prezentul ordin se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I.

p. Ministrul energiei, întreprinderilor mici și mijlocii și mediului de afaceri,

Anca-Laura Ionescu,
secretar de stat

București, 22 mai 2015.
Nr. 741.

*) Anexa se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 415 bis, care se poate achiziționa de la Centrul pentru relații cu publicul al Regiei Autonome „Monitorul Oficial”, București, șos. Panduri nr. 1.

ABONAMENTE LA PUBLICAȚIILE OFICIALE PE SUPORT FIZIC

— Prețuri pentru anul 2015 —

Nr. crt.	Denumirea publicației	Număr de apariții anuale	Valoare (TVA 9% inclus) — lei		
			12 luni	3 luni	1 lună
1.	Monitorul Oficial, Partea I	920	1.310	360	131
2.	Monitorul Oficial, Partea I, limba maghiară	60	1.640		150
3.	Monitorul Oficial, Partea a II-a	200	2.460		220
4.	Monitorul Oficial, Partea a III-a	550	470		50
5.	Monitorul Oficial, Partea a IV-a	6.600	1.880		170
6.	Monitorul Oficial, Partea a VI-a	252	1.750		160
7.	Monitorul Oficial, Partea a VII-a	48	600		55
8.	Colecția Legislația României	4	500	130	
9.	Colecția Hotărâri ale Guvernului României	12	800		75

NOTĂ:

Monitorul Oficial, Partea I bis, se multiplică și se achiziționează pe bază de comandă.

ABONAMENTE LA PRODUSELE ÎN FORMAT ELECTRONIC

— Prețuri pentru anul 2015 —

Produs	Abonamentul FLEXIBIL (Monitorul Oficial, Partea I + alte 3 părți ale Monitorului Oficial, la alegere)									
	Lunar					Anual				
	Online/ Monopost	Rețea 5	Rețea 25	Rețea 100	Rețea 300	Online/ Monopost	Rețea 5	Rețea 25	Rețea 100	Rețea 300
AutenticMO	60	150	380	910	2.000	550	1.380	3.450	8.280	18.220
ExpertMO	100	250	630	1.510	3.320	1.000	2.500	6.250	15.000	33.000

Produs	Abonamentul COMPLET (Monitorul Oficial, Partea I + toate celelalte părți ale Monitorului Oficial)									
	Lunar					Anual				
	Online/ Monopost	Rețea 5	Rețea 25	Rețea 100	Rețea 300	Online/ Monopost	Rețea 5	Rețea 25	Rețea 100	Rețea 300
AutenticMO	70	180	450	1.080	2.380	650	1.630	4.080	9.790	21.540
ExpertMO	120	300	750	1.800	3.960	1.200	3.000	7.500	18.000	39.600

Colecția Monitorul Oficial în format electronic, oricare dintre părțile acestuia	70 lei/an

Prețurile sunt exprimate în lei și conțin TVA.

Mai multe informații puteți găsi pe site-ul www.expert-monitor.ro, unde puteți aplica online comanda.

EDITOR: GUVERNUL ROMÂNIEI

„Monitorul Oficial” R.A., Str. Parcului nr. 65, sectorul 1, București; C.I.F. RO427282,
 IBAN: RO55RNCB0082006711100001 Banca Comercială Română — S.A. — Sucursala „Unirea” București
 și IBAN: RO12TREZ7005069XXX000531 Direcția de Trezorerie și Contabilitate Publică a Municipiului București
 (alocat numai persoanelor juridice bugetare)
 Tel. 021.318.51.29/150, fax 021.318.51.15, e-mail: marketing@ramo.ro, internet: www.monitoruloficial.ro
 Adresa pentru publicitate: Centrul pentru relații cu publicul, București, șos. Panduri nr. 1,
 bloc P33, parter, sectorul 5, tel. 021.401.00.70, fax 021.401.00.71 și 021.401.00.72
 Tiparul: „Monitorul Oficial” R.A.

